

бойликдан аъло", "Соғлигингиз ўз қўлингизда", "Соғлом онадан соғлом фарзанд туғилади" мавзуларида суҳбатлар, жонли мулоқотлар ўтказиб бормоқда. Маслаҳатчи маҳалла фуқаролар йиғини раиси Д. Данашев ва фаоллар билан ҳамкорликда маҳаллани гулзорга айлантиришда, обод қилишда, хонадонларнинг саранжом-саришталигини таъминлашда ибратли ишларни амалга оширмоқда. Туманда ўтказилган гуллар байрамида ҳам шу маҳалладаги обод кўчалар, 6-7

УНИНГ ТАРБИЯ МАКТАБИ

Андижон вилояти Булоқбоши туманидаги Тоштемир Раҳимов номи маҳалланинг кекса-ю, ёши Хайринисо Боқиевани фахр билан тилга оладилар. Бу беҳиз эмас албатта. Олий маълумотли муаллима аввал шу маҳаллада педагог-тарбиячи бўлиб меҳнат қилди. Унинг оилалар билан доим ҳаммаслақ иш олиб борганлиги, болалар тарбиясига, билим олишига жиддий эътибор бериши барчага манзур эди. Шунинг учун маҳаллага маслаҳатчи сайланиши лозим бўлганда, барча бирдай бу аёлнинг номи айтишди. Бугун Хайринисо Боқиева мана шу ишончга лойиқ иш олиб бормоқда.

Маслаҳатчининг ишчанлиги, ташаббускорлиги туфайли қанча-қанча оилаларда хотир-жамлик. Илгор тажрибаси туманда оммалаштирилди. Маслаҳатчи яқинда ҳудуддаги бумумтаълим мактаби билан ҳамкорликда "Истиклол ёшлар тақдирини" мавзусида байрам тадбири ўтказди. Шунингдек, "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" муносабати билан туман шифокор билан ҳамкорликда маҳалланинг ҳар бир хонадонини бўлиб "Соғлик-

хилдаги анвойи гуллар барчанинг диққат-эътиборини тортиди. Бу маҳалладаги тозалани, ободлаштириш ишларини, инсонларнинг бир-бирларига меҳр-оқибатларини кўрган ҳар бир киши, «мана шундай маҳаллада яшасам», дея ҳавас қилади. Маслаҳатчининг ташаббуси билан "Энг ибратли келин", "Энг ибратли оила" кўрик-танловлари ўтказилиб борилади. Маҳаллада ёшларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказиш мақсадида Хайринисо опанинг сайё-ҳаракатлари билан футбол, кикбоксинг, бокс, баскетбол турнарақлари ишлаб турибди.

Маҳалла фуқаролар йиғинида 2 та оилага 500 минг сўмдан имтиёзли кредит, 3 та кам таъминланган, кўп болали оилаларга ҳомийлар ҳисобидан 3 бош бепул қорамол ажратилди. Бу ишларни амалга оширишда ҳам маслаҳатчининг роли катта бўлмоқда.

- Биз бундан кейин ҳам маҳалла фаоллари билан ҳамкорликда маънавий-маърифий, тарбиявий ишларни янада кучайтира- миз,- дейди тиниб-тинчимас маслаҳатчи Хайринисо Боқиева.

Раънохон ЖУМАНИЁЗОВА,
маънавий тарғибот маркази туман бўлими раҳбари.

ҲАЁТДАН КҮНГИ ТҮЛСИН

Хосиятхон Сувонкулова (1-қатор чапдан иккинчи) ва туман хотин-қизлар кўмитаси фаоллари.

- Вой, Хосиятхон, энди биз аёл бошимиз билан тўпнинг ортидан югуриб юрсак, уят бўлар-ей, кўйинг, - деди ўрта ёшли жувон маслаҳатчининг гапларига кулоқ тутаркан.

Хосиятхон маҳалла идорасига йиғилган аёлларга бир-бир қараб чиқди-да, анчадан буён волейболга қатнашиб юрган хилчагина икки аёлни ўртага чиқарди.

- Мана буларга ўхшаб қоматингиз чиройли бўлса ёмонми? Семириб, ҳар хил касалликлар ортириб, уйдагиларга ташвиш бўлгандан кўра, спорт билан шуғуллансангиз яхши эмасми? Бу аввало ўзингиз учун керак-ку!

- Уй, рўзгор ишлари ҳам физкультурадан кам эмас, ўргула-й, - дея гапга қўшилди ёши улугроқ аёл.

- Тўғри, камҳаракатсиз, демайман, аммо ҳаракатнинг ҳам йўналиши, шакли бор-да, опа- нон. Ундан кейин қўшни фуқаролар йиғини аёллари спорт мусобақаларида биздан ўзиб кетишса, биз ҳаммадан кейинда юрсак... Ўзинглар хижолат қилмайсизларми?

Уша куни Фарғона вилояти Бешариқ туманидаги Қора- жийда қишлоқ

фуқаролар йиғинида аёллар суҳбати анчагача чўзилди. Маслаҳатчи ҳам, аёллар ҳам ўз кўнгилларидагини айтиб олишди. Спорт ишқибозлари эрлари руҳсат беришса, мусобақаларга қатнашажақларини билдиришди...

Туманда аёллар ва болалар ўртасида ўтказилган "Тумарис кизлари", "Барчиной" спорт мусобақаларида қоражыйдалиқлар фахрли ўринларни эгаллашгани ўша суҳбатларнинг ижобий самараси бўлди-ёв...

Маслаҳатчи Хосиятхон Сувонкулова эса доим қатор мусобақаларни ташкил қилиб, хотин-қизларни ўз ҳолига қўймайди. 10 йилдан буён шу аҳвол - аввалига у хотин-қизлар ташкилотини бошқарди, сўнг маслаҳатчиликка тайинланди. Ҳудуддаги 15827 аҳоли, 3674 оиладаги муҳит унга яхши таниш. Болаларнинг бебошликка мойиллигини сезиб қолгудек бўлса-ку, олдига солиб, ота-онанинг ҳузурига боради. Улар билан биргаликда "зўравон"ни йўлга солади. Ота-оналар ҳам Хосиятхонга хайрихоҳ.

Камҳарж бўлиб қолган оилаларнинг эса мурожаат қилишини кутиб ўтирмайди. Уларнинг манзилени маҳалладаги

ҳомийларга беради. Саҳоват-пеша эса ўз исмини айтишни истамайди. Ахир ўнг қўлинг берганини чап қўлинг билмасин, дейишади-ку.

Ҳудудда бўлса ҳар томонлама ибратли оилалар бисёр. Жумладан, "Намунали оила" танлови ғолиби Эътиборхон опа Жалилова оиласи (Намунали қишлоғидан), "Сариштали хонадон" кўрик-танлови ғолиби Осиеҳон Маликова оиласи (Қораянтоқ қишлоғидан) ҳақида фахр билан гапириш мумкин.

Шунингдек, оилавий ажримларнинг олдини олиш, тўйларни камчиқим ва тартибли ўтказиш, хотин-қизлар фаоллигини ошириш юзасидан ҳам туманда бўлиб ўтган мусобақада қоражыйдалиқ аёллар фахрли ўринга муносиб кўрилиб, 1-даражали диплом билан мукофотландилар.

Маслаҳатчи Хосият Сувонкулова эса "Энг намунали маҳалла маслаҳатчиси" вилоят кўрик-танлови ғолиби бўлиб қайтди. Бу йил ҳукуматимиз маслаҳатчининг кўксига "Му- стақилликнинг 15 йиллиги" нишонини тақиб қўйди.

С. ФАХРИДИНОВА

Маслаҳатчилар ҳаётиндан

яқинда профилактик-тиктик назоримиз билан бирга бир хонадонда фоҳишабозлик билан шуғуллани- лаётганини аниқлаб, шу бўйи- ча жиддий чоралар кўрдик. Аҳоли аксарият кўп қаватли би- ноларда яшагани учун кўшни- кўшнilar бир-бирини яхши билмаслиги мумкин. Шунинг учун ҳам биз жамоатчилар ни- ҳоятда сезгир, фидоий бўлмо- гимиз талаб этилади. Ички иш- лар бўлимининг рўйхатида тур- ган ёшларимиз бор. Улар билан

қилиб турилади. Бу ишларда ҳокимлик, фаолларимиз, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси, ФХДЭ бўлими, шифокорлар ва депутат- ларимиз билан доим ҳамкормиз.

- Кумри опа "Энг намуна- ли маслаҳатчи" кўрик-танло- вига республикада мутлоқ ғолиб деб топилбсиз.

- Ҳа, бу бир тарафдан албат- та муқоварли, ҳар қалай меҳ-

натимиз, ҳаракатларимиз мах- сули. Иккинчи томондан бу ютуқ янада кўпроқ ишлашга ундади, маъсулият юклайди.

Ҳа, маъсулиятни ҳис қилиб ишлаш замирида маҳалла тинчлиги, фаро- вонлиги, оилалар мустаҳ- камлиги ётади.

М. ШУКУРОВА

МАСЪУЛИЯТНИ ҲИС ЭТИБ...

Кумрихон Ҳасанованинг асли касби педагог. У Навоий вилоятининг Хатирчи туманида воёга етиб, педагогика универ- ситетини таҳсил олган. Турмушга чиққан тақдир тақозоси билан Зарафшон шаҳрида яшай бошлади. Янги жой, тур- ли миллатдаги одамлар билан тил топшиб кетишининг ўзи бўлмади. Ёш мутахассис ишни боғчада тарбиячиликдан бошлади. Бу вазифа Кумрихон- ни тарбияланаётган болалар- нинг оиласига яқинлаштирди. Боланинг тарбияси, келажак билан қизиққан тарбиячи у ўсаётган оиладаги муҳитни ўрганиши заруригини англа- гач, ҳар бир оила билан иш олиб борди. Вақти келиб, "Тинчлик" маҳалласининг наст-

баланди, ёшу қариси билан яхши таниш бўлган педагог аёл- ни аҳоли маҳаллага маслаҳат- чи қилиб сайлашди.

Кумрихон Ҳасанова ўзига бил- дирилган бу ишончни оқлаш учун тиним билмайди. Ҳали бо- қувчисини йўқотган аёлнинг ҳолидан хабар олади, ҳали ёшларни йиғиб гиёҳвандликка қарши курашишга чақиради.

- Меҳнат ва аҳолини ижтимо- ий ҳимоя қилиш бўлими билан ҳамкорликда 18 нафар ишсиз аёлларимизни иш билан таъ- минладик, - дейди Кумрихон. - Нотинч оилалар билан мунтазам шуғулланиб тураемиз. Яқинда ич- қилликка берилган Собиллов аёлисининг бошлиғи узоқ ту- шунтиришлардан кейин ичи- ни ташлаб ишга чиқди. Ҳатто

доимий иш олиб борамиз, на- зорат қилаемиз. "Гиёҳвандлик умр заволи", "Ичкиликка чек қўйинг", "Қўшнинг тинч - сен тинч", "Тиббий кўриқнинг аҳами- яти", "Маҳалланинг энг ибратли боласи", "Намунали оила", "Иб- ратли қайнона" каби мавзулар- да тадбирлар уюштириб тура- миз. Маҳалламизда ёт оқимга кириб қолган битта оила бор эди. Имом хатиб билан биргаликда доимий тушунтиришлар олиб бордик. Ҳозирда бу оилада со- ғлом муҳит шаклланган. Маҳал- ламиздаги кам таъминланган, ёлғиз қариялар, ногиронлар, етим болалар аҳолидан доим хабар олиб тураемиз. Маҳалладо- шимиз Қосимов Фазлiddин ҳомийлигида совға-саломлар, байрам дастурхонлари ташкил

- Шаҳримизда 65 та маҳалла бор, - дейди Бухоро шаҳар маслаҳатчиларининг бош маслаҳатчиси Олима Бахшупла- ева. - Демак, шунча маслаҳатчи аёлларимиз бор. Маҳал- лада, оилада, боринги, ҳар бир инсоннинг ҳаётини маслаҳатчининг роли ниҳоятда катта деб ўйлайман. Шунинг учун ҳам биз маслаҳатчилар билан доимий иш олиб бо- рамиз, назорат қилаемиз, ўқитаемиз, тажрибасини оммалаш- тираемиз. Комиссиялар тузилган. Уларнинг ишига олим- лар, тажрибаси катта мутахассисларни жалб қилганмиз. Маслаҳатчиларимиз тарихимизни чуқур англашлари учун тез-тез муқаддас қадамжоларга сафарлар уюштирамиз.

Маслаҳатчи жон қойишиб ишласа, маҳалла фарзандлари тар- бияли, аёллари тадбиркор, оқила, эркаклари ориятли, топар- мон, кўйинги, оилалар фаровон ва мустаҳкам бўлади.

МАТЛУБА

ОҚ ШОҲЛАРГА ЎХШАШ АМАН...

Шеърый ҳаяжон галати бир хиссиёт. Киши кўнглидан ана шу хиссиётлар кечаётганда у одатдаги ҳаёт тарзидан баландлаб кетади. Узини кучли-қудратли сезади. Ҳар кун кўриб юрган нарсалари кўзига бошқача кўринади. Одатда, ёғаётган ёмғирни шода-шода марваридга ўхшатишса ёки анҳор мавжларига "биллур" дея сифат беришса, шеърят дарди билан оғриган кишиларга қараб бироз кинояли куладилар, "Олиб қоч-а", деб ҳам кўйишади. Ҳолбуки, ўша сонияларда у чиндан ҳам дунёни бошқача кўраётган, кишиларни бошқача севаётган бўлади.

Аммо бу хиссиётларни қалбдан кечирмоқ бошқа, унга шакл топиб, сўз топиб шеърга айлантормоқ бошқа. Шунинг учун баъзи ёзадиганларни шоир деб, бошқаларини эса ҳаваскор деб, яна бировларини ихлосманд деб атаймиз. Барибир, нима

Шеърларга обзор

керак бўлади. Шеърятга замон синовларидан ўтиб келаётган шоирларни ўқиш ҳам кўпинча тўғри йўлга бошлайди.

Самарқандлик меҳнат фахрийси Турди Турсунзода, тошкентлик Уктамхон Абдуллаева, жажжи набраларига отмаот бағишловлар ҳада этган Маҳсуда Маҳмуджон кизи, мактаб талабаси Нодира Сапарова, Учтепа туманидан шеърый саломлари, шеърый каломлари келган Ҳамидулла Турсунов каби муҳлисларимиз гоҳ ўзининг кўнгли манзаралари, гоҳ жамият манзараларини чизишга ҳаракат қилишган.

Ҳақиқий шеър қудратли кўшиндай юрак қалъасини бир зарб билан эгаллайди. Баҳор чақмоғи осмонни ларзага солган мисоли кўнгли осмонларини кўзгатади.

Юқоридаги машқларни бундай даражага етказиш учун, бундай сифатлар бахш этиш учун эгалари

ҳали кўп тер тўкишларига тўғри келади.

Начора, қалам қисматини эгасининг ўзи танлайди. Демак, у шу заҳматга бардош бериши зарур.

Ким, кимларга боқиб ўлдирди армон,
Кимни тақдирига кўндирди армон,
Орзу-қалдирғочдир - меҳнатдан келар,
Меҳнатдан қочгани сўндирди армон,

- деб ёзганида навоийлик муҳлис Эргаш Атоев қанчалар ҳақ. Ишқ бошқа, ҳавас бошқа деганларидек, баъзи ҳаваскорлар шеърнинг оддий қонун-қоидаларини ҳам ўрганишига зарурият борлиғи сезилиб қолади. Иштихонлик Ҳафизахон, қаршилик Мўминжон Ҳолмуродов, тошкентлик Мансур Жумаевлар машқлари ҳақида шундай фикрларни айтиш мумкин.

Наср оғир қарвон десак ҳам илҳом, кечинмалари шеърятникига ўхшаш.

Фақат насрда фикр етакчилик қилади. Санобар Ўжамуродова айтмоқчи бўлган фикрларини кундалик шаклида ёзибди. Жаҳон адабиёти, шунингдек, ўзбек адабиётида ҳам кундалик услубида ёзилган гўзал насрий асарлар бор.

Рашид Нури Гунтекиннинг "Чолиқуши", Уткир Хошимовнинг "Тунда кечган умрлар" ва ҳоказо асарларини яши биламиз. Аммо бу услуб учун қаламқаш хаёлан, қалбан бир нечта киши ҳаётини яшаган, "мен"га кўп нарса юклашга қодир бўлиши зарур. Санобархон эса ҳали бунинг учун бироз ўз устида ишлаши зарур.

Ҳаёт бор экан, унинг гўзал лаҳзалари кўп бўлади. Агар гўзаллик бўлмаса, жаннатмакон устозимиз Зулфия опа айтганларидай, инсон ўзи уни яратади.

Гўзаллик орзуси, унга ташналик бор экан, шеърят, адабиёт яшайверади. Эҳтимол, бу гал кўнгли кўзгусиданиг ёзувлар "шеър"лик либосини кия олмайди. Аммо эрта бор. Эрта... албатта, бошқача бўлади.

Кутлибека РАХИМБОВА

Ота-онанинг орзуси-фарзандлари чиройли кийиниб, ҳамманинг ҳавасини келтириб юрса. Бироқ мана шу орзунинг тағида қанча маъно бўлиши лозимлигини кўпинча пайқаймаймиз. Айниқса кизларимизни кийинтираётганда аввало уларнинг қоматларига ярашиши, хуснларига хусн кўйиши ва қолаверса қамтарликларига пугтур етказмаслиги шарт.

Ишонмасангиз тўйларимизга назар солинг. Оналар, ҳатто оталар ўз кизларини шундай либосларда кўпчиликка тавсия қилишадими, ҳайратдан ёқа ушлайсиз. Қизларимизнинг турли геометрик шаклдаги қоматларини кўз-кўз қилиш учун замонавий видео техника ҳам улар олдида ип эшолмай қолади. Йигитларимизнинг кийи-

ришди". Майли, ўз уйларида хоҳлаганча кийинишсин. Аммо кўпчилик орасида турли шаклдаги, орик-ингичка, сержун оёқларини кўрсатиб юришлари шартми? Одобга тўғри келадими?

Мен тиббиёт коллежида ишлайман. Бу ерда барча талабалар оппоқ халат ва қалпоқчаларда киши кўзини қувонтиради. Мактаб-

ОДОБ ВА ҲАЁ ЛИБОСИ ТАРК ЭТМАСИН ТАРК ЭТМАСИН

Яқинда Тошкент шахридаги машхур Кўкалдош мадрасаси обидаси ёнида қизик бир воқеага дуч келдим. Иккита келишган қиз ярим яланғоч ҳолатда, ҳа, баданида деярли кийим йўқ, суратга тушишарди. Майли, улар авлиё Кўкалдош отани билмасинлар, тарихларидан беҳабардурлар. Аммо шундай пири қомилнинг обидаси ёнида шундай шаклда тушиш шартми? Бу суратни кўрган хорижликлар бизнинг ёшларга бераётган тарбиямизга, тарих ва боболаримизга бўлган ҳурматимизга нисбатан иккиланмайдиларми? Кизикарлиги шундаки, мадрасадан ва ёнидаги Хожа Ахрор валий масжидидан қанча одамлар кириб-чиқиб турибди. Ҳеч ким ярим яланғоч қизларга эътибор ҳам бермайди, парво ҳам қилмайди. Худди улар бизнинг фарзандларимиз эмасдек, гўё ёшларимиз тарбияси бизга тааллуқли эмасдек. Кўнглим бироз ранжиб, ёшларга бироз танбех бергандек бўлдим.

Тарбия соати

Баъзида ота-оналар ўз фарзандларини реклама қилиб, бозорга солишгаётганга ўхша-

нишлари ҳам тўла-тўқис мақтовга лойиқ эмас. Ёз давоми кун иссиқлигини пеш қилишиб, улар шортик деб ата-лувчи, қизил, яшил ва кўк ранглардаги турли-туман ўта калта иштонларда жамоат жойларида кўзини "қувонти-

ларда ҳам бир хил тартибдаги кийимлар жорий қилинаёпти. Баъзи ота-оналарга бу ёқмаёпти ҳам. Гўё уларнинг қандай кийим танлашларига мурабийлар йўл кўйишмаётганмиш. Бу эса ўз вақтида уларнинг эркинлигини тўсиб қўярмиш. Э, воҳ! Бундай "фалсафа" оқибатида фарзандларимиз ўта эркин бўлишиб, либосларга тааллуқли ҳар қандай меъёрни унутиб қўйишади.

Фарзандларимиз либослари қадриятларимизга мос ва муносиб бўлсин. Уларни ҳаё ва одоб либоси тарк этмасин. Либослар кийгани ҳам, кўзи тушгани ҳам қувонтирсин.

Бу ҳақда биз ота-оналар чуқур ўйлашимиз керак. Уларнинг кийинишлари бизга майда воқеа, шу кунги, ўткинчи ҳодиса бўлиб туюлмаслиги керак.

Хамдам ТҮЙЧИЕВ,
олий тоифали ўқитувчи.

ЮРАКЛАРГА УМИД БЎЛАЙЛИК

- Қизим, мен яна телефон қилаяпман. Эсингиздами, олдин ҳам гаплашгандик? - дейди маҳзун овозли аёл.

- Нима ҳақда гаплашган эдик, эслатинг?

- Мен ҳақимда "Сабрдандир унинг қўйлаги" сарлавҳали мақола ҳам ёзган эдингиз. Кўл-оёғим ишламай, тўшаққа миҳландиб қолганман. Уғлим менинг қўл-оёғим, усиз бир дақиқам ўтмайди. Уғлимга иш сўраганим. Уйда қиладиган иш бўлса, дегандим.

- Ҳа, ҳа, эсладим. Мақола чоп этилган, мадзилнингизни сўраб, анча-мунча саховатли инсонлар кўнгироқ қилишган, ёрдам қилини қўзишга ваъда беришганди...

- Келишди, қизим, келишди. Барака топишсин, доим соғ, умрлари узоқ бўлсин. Бирига менинг берсин Яратган эгам. Мана ҳозир ўғлимнинг қўли-қўлига тегмай қолган. Ўзбекистон ташли ва фан ходимлари қасаба уюшмаси марказий кенгашининг ёрдами билан, шахсан Махмуда Мирзаеванинг ҳаракати туфайли "Соввластитал" қўшма корхонасига ишга жой-

Билла 15
Жамият
МЕНИНГ ҲАЁТИМДА

сизми, инсоннинг вужудида бир ҳаракат, интилиш бўлади. Ўша куч ҳар қанақа дардин, мушкулни енгишга, мўъжизалар яратишга қодир бўлади. Сиз ҳам ўзингизда шундай куч топинг-ки, токи у доим ҳаракатда бўлсин.

Шунда бир кун тахририятга ўз оёғингиз билан кириб келсангиз ажаб эмас.

- Айтганингиз келсин. Вақтингиз борми, шеър ёзгандим, майлими ўқиб берсам?

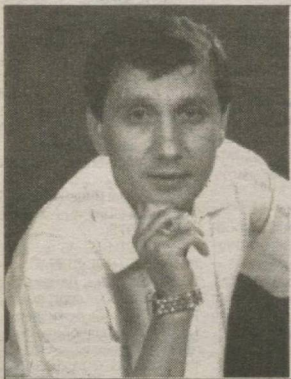
- Албатта, ўқинг.
Аёл тўлиб-тошиб шеър ўқий бошлади. Бу сатрлар шунчаки сўзлар эмас, балки эътиборга муҳтож бир юракдан ниш ураётган умидлар эди, назаримда. Шеърнинг бир сатри ҳамон қулғонда жаранлаб турибди:
Юраклар тубида ўзга бир олам...

Азиз юртдошлар, атрофимиздаги инсонларга озгина эътиборимиз замирида қанча-қанча қувонч, олқиш, дуолар борлигини тасаввур қилинг-а...
МАТЛУБА ШУКУРОВА

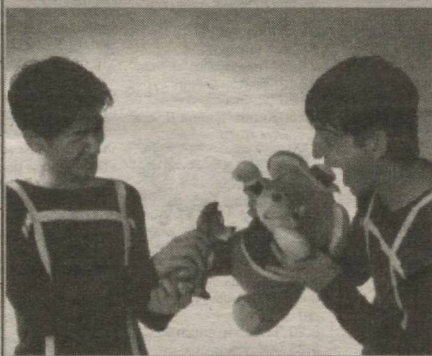

	Кўргани курсин	Туш (акси)	Компьютер экран	Ҳарбий унвон	Кення пойтахти	Илимлик Нота				
	“Очил...”	От абзали	Казак қўрбони	Чолгу асбоби	Ясама кокил	Рақобатчи	Ном, от	Олмош	Хонадон, рўзгор	
Муовин	Таом тури		Ранг		Фасл			Кекса	Баҳс	
Миср куши	Бақа тури		Авто пойга		Илим...	Эчкемар тури				
		Ит тури Тахаллус	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Кўп (акси)	Ўрмон чирмовуғи	Сув ҳайвони		Конгок	Йирткич кўп	
Ковурғали кабоб	Билан шакли		ОИЛА ВА ЖАМИЯТ				Лаҳм гўшт			
				Мазох	Тикув куроли		Актёр Дори-хона	Егулик	Падар	Жамоат транспорти
Хонанда (Ўзб-и)	Аччиқ (акси)	Эрон пули	Туркман пули ...-Тер-Мизий			Хужжат				
							Кийим қисми	Уй ҳайвони	Сура, ояғ	
Сехр-жолу	Ҳашарот							Тамом, якун		
		Кел-батли, полвон	Кўл (шевада)				Аёллар бош кийими	Яғана	“у” шакли	
Алам, озор	Машхур швед гуруҳи	Курорт (Кавказ)					Сарф-харажат			
			Ҳинду қабиласи				... Ганжавий	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Таълим тизими	Ўғил бола исми
Ўғил бола исми	Тезкор шахмат									
	“Мерседес-...”			Мотасаро	Бек, хон	Банди аёл	Уяли ...	Кўнғил		
Тараф, томон	Сон	АҚШ штати				Қадимги шашка		Газета (Россия)	Кийик	
		Гуноҳ	Соққа	Овозли уйинчоқ	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Дуст (испагча)		... де Фюнес		
... Парад	Кирилл ҳарфи	Келишув, битим					Денгизчи	Кийим қисми	Қадим шаҳар	Фасл
Америка тимсоҳи				Ўрта		Жихоз, анжом		Сайёра		Кам
					Егулик Суз туркуми	Самолет	Эс, хотира	... Комат		ОИЛА ВА ЖАМИЯТ
		Шпайдо, мафтун	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Имкон даражаси	Вафо					
					Уя, катак		Булут	Куёш	Япон футболчиси	
		Нота	... Одат			Фель...				
				Лаос пули		Япон таёғи		“... Погоди!”		
Ишқ илоҳи			... Йиқит	Егулик тури						

«Oila va jamiyat» фотоальбомидан

ШАНБА 11

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. "Болалар сайёраси". 8.50 "Олтин тож". Телеуйин. 9.25 "Худоят сари". 9.45 "Шифкор кабудида". 10.10 1. "Чинсен". 2. "Маурид". 10.50 "Оналар мактаби". 11.10 "Оила ришталари". Теле-сериал. 11.45 "Заковат". 12.45 ТВ анонс. 12.50 "Сарой жавоҳири". Теле-сериал. 13.55 "Дунё иқлими". 14.00 "Ахборот". 14.15 ТВ анонс. 14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур. 15.20 "Бошпана излаб". Бадий фильм. "Болалар сайёраси". 16.40 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобақа. 2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар". 17.35 "Шахсий фикр". 18.10 "Оҳанглар оғушида". 18.25 2006 - Ҳомийлар ва шифкорлар йили. "Саломатлик сирлари". 18.45 ТВ анонс. 18.50 "Одами эрсанг". 19.10 "Сизнинг адвокатингиз". 19.15 "Суперплото". Телеотверя. 19.20 "Дунё иқлими". 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида)

20.05 "ТВ шифкор". 20.10 "Оила ришталари". Теле-сериал. 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Ахборот". 21.40 "Кўнгилм қўшиқ истаиди". 22.10 "СINEMA.UZ". 22.35 "Қўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш) 22.45 "Ўткин дунё". Бадий фильм (Ҳиндистон) 1-қисм.

20.45 Давра. 21.15 Оҳанрабо. 22.00 ДАВР. 22.30 "Саломея". Сериал (9, 10, 11-қисмлар) 00.00 - 00.05 Оруз бекати.

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Бардам бўлинг". 8.50 "Хабарлар" (рус тилида) 9.10 "Соғлом оила. 9.40 Мини футбол. 10.10 "Смак". 10.30 "Фазенда". 10.05 "Маҳаллаи паҳлавонлари". 11.00 "Эсавер, шабода". Болалар учин фильм. 14.20-15.00 "Кўнгил-кўнгилга пайванд". Ток-шоу. 18.00 "Болалар спорт". 18.20 Мультфильм. 18.30 "Хабарлар" (рус. тилида) 18.50 "Военное дело". 19.15 "Файзли ошхона". 19.40 "Халқ ўйинлари". 20.00 "Вести". 20.20 "Иктидор". 21.10 "Тақдир чизгилари". 21.30 "Хабарлар" (узб. тилида) 21.50 "Мусликий марафон". 22.30 "Катта пойга". 23.40 Еврофутбол.

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.) 07.15 Узбек навалари 08.00 Марказ NEWS (рус.) 08.15 Узбек навалари 08.30 "Кулги маркази" 08.45 Узбек навалари 09.00 Сериал "ЗА ВСЕ ТЕБЯ БЛА-ГОДАРИО" 11-серия 10.00 Мировые хиты 11.00 Худ. фильм "БЕЛАЯ ЗЕМЛЯ" 12.55 Мировые хиты 13.40 "Премьера" (узб.) 14.00 "Очил дастурхон"

14.30 Узбек навалари 15.00 Теленяня 16.20 Мировые хиты 17.00 Узбек навалари 18.00 Марказ NEWS (узб.) 18.15 Узбек навалари 19.00 Марказ NEWS (рус.) 19.15 Сериал "ЗА ВСЕ ТЕБЯ БЛА-ГОДАРИО" 12-серия 22.10 Концерт Шахнозобону 22.00 Индийское кино. Худ. фильм "БОФОН" 00.50 Узбек навалари

PTP

6.00 Новости 6.35 "Гении и злодеи". Конан Дойл 7.00 Рина Зеленая в комедии "Иностранка". 8.20 "Игрой, гармонь любимая!". 9.00 "Слово пастыря". 9.15 "Здоровье". 10.00 Новости 10.10 "Смак". 10.30 "Фазенда". 11.05 "Доктор Курпатов". 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 "Звездные матери-одиночки". Документальный фильм 13.15 Бенефис Геннадия Ветрова 15.35 Премьера. Фильм "Женская работа с риском для жизни" (2006 год) 18.00 Вечерние новости (с субтитрами) 18.15 "Порфирий Иванов. Двенадцать заповедей". 19.15 "Их разыскивает милиция". 19.50 "Большие гонки". 21.00 Время 21.20 "Звезды на льду". 23.25 "Высшая лига". 0.45 Европейский хоккейный тур. Сборная России - Сборная Швеции. Передача из Финляндии 3.00 Мэг Райан в триллере "Темная сторона страсти" (2003 год) 5.05 Сериал "Мертвая зона"

6.00 "Доброе утро, Россия!". 8.00 ВЕСТИ. 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 8.20 "Военная программа" Александра Сладкова. 8.45 "Утренняя почта". 9.20 "Субботник". 10.00 "Вокруг света". 11.00 ВЕСТИ. 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 11.20 "Сто к одному". Телеигра. 12.15 "Комната смеха". 13.00 "Клуб сенаторов". 14.00 ВЕСТИ. 14.20 РОДНОЕ КИНО. Николай Караченцов, Роман Филиппов, Оксана Мисина, Сергей Проханов, Никита Михайловский и Наталья Назарова в фильме Александра Рогожкина "Мисс миллионерша". 1988г. 16.00 "Национальный интерес". Ток-шоу Дмитрия Киселева. 17.00 ВЕСТИ. 17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ 18.00 ПРЕМЬЕРА. "Место встречи с Юрием Стояновым и Иллей Олейниковым". 19.00 ВЕСТИ. ДЕКУРНАЯ ЧАСТЬ. 19.30 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова. 20.00 ВЕСТИ. 20.20 "Танцы со звездами". Результаты голосования. 20.50 Том Круз в приключенческом фильме "Последний самурай". 23.45 Стивен Сигал и Майкл Кэйн в боевике "Зона смертельной опасности" (США), 1994г. 1.45 Триллер "Спуск" (Великобритания), 2005г. 3.40 НОЧНОЕ СЕАНС. Майкл Кэйн в фильме "Убрать Картера". 5.15 Канал "Евроньюс".

ЯКШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

5.55 Кўрсатувлар дастури. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. "Болалар сайёраси". 8.50 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобақа. 2. "Арсонавий мамлакат". Мультфильм. 11.00 2006 - Ҳомийлар ва шифкорлар йили. "Саломатлик сирлари". 11.20 "Оила ришталари". Теле-сериал. 11.55 "Минг бир маслаҳат". 12.15 "Ҳажвия бисотидан". 12.35 "Дил таронаси". 12.45 ТВ анонс. 12.50 "Расёмон". Бадий фильм премьераси (Япония) 14.20 "Ассалом, Ўзбекистон!" Кундузги дастур. 15.20 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу. 16.10 Ватан ҳақида қўшиқлар. "Болалар сайёраси". 16.20 "Олтин тож". Телеуйин. 16.55 "Жиддий уйин". 17.50 ТВ анонс. 17.55 "Калпок". Ҳажвий кўрсатув. 18.25 "Оҳанглар оғушида". 18.35 "Интеллектуал ринг". 19.20 "Дунё иқлими". 19.30 "Тахлилнома" (рус тилида) 20.05 "50х50". Ток-шоу. 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Тахлилнома". 21.50 "Кўна оҳанглар". 22.10 "Ўткин дунё". Бадий фильм (Ҳиндистон) 2-қисм.

20.05 "ТВ шифкор". 20.10 "Оила ришталари". Теле-сериал. 20.50 "Дунё иқлими". 21.00 "Ахборот". 21.40 "Кўнгилм қўшиқ истаиди". 22.10 "СINEMA.UZ". 22.35 "Қўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш) 22.45 "Ўткин дунё". Бадий фильм (Ҳиндистон) 1-қисм.

20.45 Давра. 21.15 Оҳанрабо. 22.00 ДАВР. 22.30 "Саломея". Сериал (9, 10, 11-қисмлар) 00.00 - 00.05 Оруз бекати.

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Бардам бўлинг". 8.50 "Хабарлар" (рус тилида) 9.10 "Соғлом оила. 9.40 Мини футбол. 10.10 "Смак". 10.30 "Фазенда". 10.05 "Маҳаллаи паҳлавонлари". 11.00 "Эсавер, шабода". Болалар учин фильм. 14.20-15.00 "Кўнгил-кўнгилга пайванд". Ток-шоу. 18.00 "Болалар спорт". 18.20 Мультфильм. 18.30 "Хабарлар" (рус. тилида) 18.50 "Военное дело". 19.15 "Файзли ошхона". 19.40 "Халқ ўйинлари". 20.00 "Вести". 20.20 "Иктидор". 21.10 "Тақдир чизгилари". 21.30 "Хабарлар" (узб. тилида) 21.50 "Мусликий марафон". 22.30 "Катта пойга". 23.40 Еврофутбол.

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.) 07.15 Узбек навалари 08.00 Марказ NEWS (рус.) 08.15 "Кулги маркази" 08.45 Узбек навалари 09.00 Концерт Шахнозобону 10.45 Узбек навалари 11.00 Худ. фильм "БОФОН" 13.50 Узбек навалари 14.00 "Великолепная семёрка" 14.30 Узбек навалари 15.00 Теленяня 16.20 Узбек навалари 16.30 "Премьера" (рус.) 16.50 Мировые хиты 17.00 Узбек навалари 18.00 Марказ NEWS (узб.) 18.15 "Кулги маркази" 18.30 Узбек навалари 19.00 Марказ NEWS (рус.) 19.15 Узбек навалари 20.00 "Слепепортраж" 20.20 Мировые хиты 21.00 "ТОП-20". 21.45 Узбек навалари 22.00 Кино-SMS: 1. "ПОЙМАЙ МЕНЯ, ЕСЛИ СМОЖЕШЬ" 2. Худ. фильм "КЛАД" 3. Худ. фильм "ЗАЛОЖНИК"

6.00 Новости 6.10 "Жизнь на свалке. Люди, которых нет". 7.10 Марк Бернес в детективе "Дело № 306". 8.35 "Армейский магазин". 9.10 "Умницы и умники". 10.00 Новости 10.20 "Непугуемые заметки" с Дмитрием Крыловым 10.35 "Пока все дома". 11.30 Воскресный "Ералаш". 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 "Русские". Документальный сериал 13.10 Василий Ливанов, Виталий Соломин, Рина Зеленая в фильме "Воспоминания о Шерлоке Холмсе". 16.05 Дастин Хоффман в комедии "Тутси". 18.00 "Времена" с Владимиром Познером 18.55 Саша и Лолита в программе "Две звезды". 21.00 Воскресное "Время". Информационно-аналитическая программа 21.45 Большая премьера. Фильм "Люди Икс-2". 0.00 "Секс-символь". Документальный сериал 0.55 Европейский хоккейный тур. Сборная России - Сборная Чехии. Передача из Финляндии 3.10 Сериал "Мертвая зона". 3.55 "Звезды эфира". Ираклий Андронников

5.45 Олег Штефанко в фильме "Бухта смерти". 1991г. 7.30 "Здоровье". 8.00 ВЕСТИ. 8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 8.20 "Сельский час". 8.50 "Диалоги о животных". 9.20 Алексей Гуськов, Сергей Маховиков, Ролан Быков и Юрий Чернов в приключенческом фильме "Золотое дно". 1995г. 11.00 ВЕСТИ. 11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 11.20 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа. 11.50 "Сам себе режиссер". 12.45 "Смехопанорама Евгения Петросяна". 13.15 "Парламентский час". 14.00 ВЕСТИ. 14.20 "Фитиль N108". Сатирический тележурнал. 15.05 Дмитрий Певцов, Татьяна Скородова и Андрей Болтнев в боевике "Мадриг бессмертна". 16.45 "Форт Боярд". 18.25 ПРЕМЬЕРА. "Танцы со звездами". Сезон-2006. 20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Билевым". 21.00 "Специальный корреспондент". 21.25 Владислав Галкин, Даниил Страхов, Виктор Бычков, Андрей Ташков и Ольга Арнтгольц в остросюжетном фильме "Жаркий ноябрь". 2006г. 23.15 Майкл Кларк Данкан в приключенческом фильме "Сорвиголова" (США), 2003г. 1.20 Кристиан Слейтер и Эстелла Уоррен в триллере "Преследуемый" (США - Канада), 2004г. 3.15 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Телесериал "Взгляд" (США), 4.00 Канал "Евроньюс".

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Бардам бўлинг". 8.50 "Хабарлар" (рус тилида) 9.10 "Куноқ стартлар". 9.50 "Рақибингиз гроссмейстер". 10.10 "Табассум". 10.20 "Йўлда ёзилмаган қайдлар". 10.35 "Ҳамама уйдалигида". 11.30 "Файзли ошхона". 11.55 Футбол.

Уртоқ мудир, мени бошқа хонада ўтказин, бу кашандалар билан бир хонада ишолмайман.

Рашикчи хотин: - Телевизорга қараб бақрайиб бақа бўлиб қолдингиз, шу аёл ёқиб қолдимиз дейман, дадаси?

"Нихол" мусофотининг лауреати бўлганингиз билан табриқлаймиз.

ТЎЛИН ОЙНИНГ МЎЪЖИЗАЛАРИ

Ойнинг инсон ҳаётига таъсири сезиларлидир. Умуман, ой сайёраси ердаги барча жонзотларга ўзининг таъсир кучини ўтказиб туради. Унинг тортиш кучи таъсирида денгиз ва океанлардаги сув ҳаракатланиб, сувда яшовчи барча жонзотларнинг уруғланиш ва кўлайиш жараёни фақат тўлин ой чиққан кечада рўй беради. Фақат шугина эмас, ой тўлган кечалар сир-синоатларга лиммо-лимдир. Бу ҳақда дунё халқларининг фикр-мулоҳазалари ҳам хилма-хил.

ҲАМ ҲАМ ҲАМ КЎЙЛАТАР

Хитойликлар барча гўзал нарсалар ой тўлган кечада яратилди, дейдилар.
Бу ҳақда ривоят бор. Сунга исмли чақалоқ ой тўлган кечада дунёга келибди. Унинг онаси кизалогимнинг пешонаси шу тўлин ой каби ярқирагани дея, ой шуъласига тўйинтирибди. Сунга ҳақиқатан ҳам соҳибжамол бўлиб воёга етибди. Чор томондан совчилар кела бошлади. Сунанинг отаси совчиларга:
- Ким ўз хунари билан Сунани ром этаса, у ўша йигитга турмушга чиқади, - деган жавобни айтибди.

Ошиқлар орасида чинни буюмларга гул чизувчи Цимин исмли мусаввир йигит ҳам бор экан. Бироқ у Сунани мафтун этувчи чизгиларини ҳеч топа олмабди. Чизган тасвирлари ўзига ёқмай, буюмларни уриб синдираверибди. Охири у буёқ идиш ва паркашларини ҳам синдириб, ўзини дарёга ташлайман, дея соҳилга йўл олибди. Шу пайт кўкда тўлин ой пайдо бўлибди. Циминнинг қалбида эса илҳом уйғонибди. У шунда эса илҳом орасига қайтиб, юрак оҳангларини чинни буюмларга нақш қилиб чиза бошлабди. Бу чизгилар Сунани мафтун этибди. У чинни буюмларга кўнган юрак оҳангларини ўқий олар экан. Шундай қилиб, Сунанинг мусаввир йигитга меҳри тушибди. Цимин

Сунани шогирд қилиб олибди. Иккиси бир-бирига бўлган муҳаббатини чинни буюмларга таширилган тасвирлар орқали баён қилишаркан. Шундан қалб илҳомлари билан яратилган чинни буюмлар бутун дунёга машҳур бўлган экан.
Хитойликлар тўлин ойни кечаларни меҳр-муҳаббат яратувчи илоҳий мўъжиза, деб тушунадилар. Гўзаллар ойдинда туғилдилар, деб биладилар. Шу боисдан тўлин ойни кечаларда хунармачилик ишлари ривожга минур. Бундай кечада тоғишган ошиқлар бахтли бўлурлар.
Бу мамлакатда ойдин кечаларни уйқушиш ўтказиш удумлари ҳам бор. Мамлакатга машҳур бўлиб кетган кўшиқлар ҳам айнан ой тўлган оқшомда яратилган.

ЁРИМ ГЎЗАЛ КЎРИНДИ

Францияликлар тўлин ой кечасида ёрдан олинган битта бўса бир умрга татийди, деб таърифлайдилар. Бунинг изоҳи шундай: Ой тўлган кечада ишқий ҳарорат олий нуқтага чиқади. Ошиқ қалблар мойдай эрийди. Бундай кечада юракка муҳаббатдан бошқа ҳеч нима сифмайди. Шу боис қалблар ой билан ёр каби бир-бирига тортиладилар.
Тўлин ойнинг шуъласи ошиқлар қалбини эркалаб, ҳаракатга келмаган қон томиларини ҳаракатлантиради ва ҳис-туйғуларни жўштиради. Инсон қалби гўзаллик, саҳovatга мойиллашади. Бу ҳақда Байрон шундан деган экан: "Ойдин кечадан тўрт ҳикмат топдим. Севгилим ҳаммадан гўзал кўринди ва мени батамом ром этди. Унга термулиб тўймадим, менинг қалбим кенгайди ва сеvgилим вужуди таранглашди. Бундан ортқ бахт бўлмас, деган хулосага келдим. Мендаги ҳирсий қувват бекиёс ортди. Муҳаббатга тўла асир бўлдим. Биз жим турдик, қалбларимиз сўзлашди. Биз бир-биримизни жуда осон тушундик. Менимча

ой шуъласида муҳаббат ришталари қаттиқ боғланади".
Бу халқ удумида ойдин кечада оқ от миниб йўлга чиққан одам муродига етади, деган тушунча бор. Халқ ўйинлари орасида "Ойни ютиш" мусобақаси ҳам ўтказилади. Яъни буйдоқ йигитларнинг иккала оёғи боғлини, юқорига қараб сакраш лозим бўлади. Ким баландроққа сакраса, тўлин ойни ютган ҳисобланиб, оқ тойчоқ билан тақдирланган.

Бу сирли дунё

ОЙ ЁГДУСИДА ҚАНДАЙ СИР БОР?

Ҳўш, ой ёғдусида қандай сир бор? Бу ҳақда илмий кузатувлар натижаси шундай: Тўлин ой ёғдуси ердаги барча жонзотларга, экин-тикинларга етуклик яъни балоғат улашиш қудратига эга. Чунки ой қуёшдан олган нурни синтезлаб, ерга узатади. Ой ёғдусида мевалар таранглашиб, тўйина бошлайди. Инсонлар танасида ҳам худди ана шундай жараён кечади. Танада моддалар алмашинуви яхшиланиб, вужуд таранглашади ва гўзаллашади. Юздаги ажинлар ҳам сезиларли камаяди.

Шунингдек, ой ёғдуси инсон тафаккурини тиндириб, миёда ижобий ўзгаришларни юзга келтиради. Шу боисдан ҳақиқий тиниқ фикрлар ой тўлган кечаларда турғилади. Аксарият ихтиролар ойдинли кечада яратилади. Ижодкорлар ҳам илҳом чўққисида бўладилар.
Айниқса, асаб тодалари яхши дам олади. Асабйиллашув ҳолатлари чекиниб, янги фикрлар хотирани тарқатади. Қалб ором олади ва дунёнинг сир-синоатларини осонроқ тушуниб етади. Одамларда бошқаларга меҳр бериш истаги кучли намоеён бўлади. Албатта қалбда муҳаббат, олийжаноблик туйғуси жўшади. Ой тўлган оқшомда сокин жойда ўз хаёллари билан банд бўлган киши лаззат топади ва асаб зўриқишларини ўзидан узоқлаштириб, ҳам рухий, ҳам jismoniy баркамоллашади. Бу билан ўзидаги анча-мунча касалликларини йўқота олади ҳам. Яна шундайки, дераздан тушиб турган ой нурида одам тиниқчи ҳўлайди ва тетик уйғонади. Тўлин ойни кечада ўтказилган жарроҳлик амалиётлари ҳам аксарият ҳолатларда муваффақиятли яқунланади. Ойдин кечаларнинг хикматлари беҳисобдир.

Комилжон НИШОНОВ тайёрлади

ҚИЗЛАРНИ ОЙДИНДА ТАНЛАЙДИЛАР

Мавританияликлар ой тўлган кечада шайтон инсонларни алдай олмайдди, сеҳр-жоду ҳам ўз кучини йўқотади, деб биладилар. Шу боисдан бу мамлакатда буйдоқлар ой тўлган кечада ўз жуфти-халолларини топиб, турмуш қурадилар.
Яъни ҳар йили баҳор арафасида ой тўлган кечада йигитлар саҳродаги ялангликка йўл оладилар. Уларнинг ҳаммаси балоғатга етган ва ўзларига жуфт танлаш ниётида бўлган буйдоқлардан иборат бўлади. Йигит

лар белидан юқори қисмига кийим киймайдилар. Уларнинг ортидан эса оппоқ кийинган қизлар учрашув жойига борадилар. "Нега энди учрашувга саҳрога чиқадилар", дейсизми?
Саҳро кенглик, ойдин кеча эса гўзаллик тимсолидир. Шундай жойда қалблар учрашиб, балоғатнинг гўзал бўсағасида бир-бирларига манзурлигини изҳор қиладилар. Бундан қалбдаги гўборлар чекиниб, рухий покланиш рўй беради, деб тушунадилар. Шу боисдан учрашув чоғида биронта йигит ҳам ёрсиз қолмайди. Улар саҳродан жуфт-жуфт бўлиб қайтадилар ва эртаси куниниёқ тўйини бошлайдилар.
Бу халқнинг удумига кўра, келин-куёв ойдин кечада топишса, насли яхшиланар ва ногирон фарзандлар туғилмас экан. Ойдин кечада шайтонлар чўққиланиб қолишаркан ва ошиқ-мошиқлар қалбидеги гўзал туйғуларни беғубор сақлаша оларканлар. Қизларнинг оналари бўлажақ келинчакнинг сепларини ой шуъласига ёйиб, инсулинлардан тозалайдилар. Қизлар ҳам ой нурига тўйиниб бўлгач, буйинларига «Муҳаббат тумори»ни осиб қўйишаркан.

ҲОСИЛГА БАРАКА КИРУР

Венгриялик деҳқонлар баҳорда бўладиган тўлин ойни кечани ҳар йили орзиқиб кутадилар. Ой ўн беш кунлик бўлган кечада сабзавотларнинг уруғини ойдинга ёйиб, ундириб оладилар. Улар ой нурига

тўйинтирилган уруғдан икки баробар кўп ҳосил олинади, деб ишонишади.
Бу мамлакат аёллари сигирларини серсут ва серкаймоқ қилиш учун уларни тўлин ойни кечада ой шуъласи тушиб турган очик жойга арқонлайдилар, силаб-сийпалаб парваришлайдилар. Қизлар эса бундай кечаларда буйинларига мунчоқ тақиб, ойдинда сайр қиладилар. Мунчоқлар ой шуъласининг заррин нурларини ўзида жамлаб, қизларнинг чеҳрасига гўзаллаштириш учун узатар экан. Шу боисдан дунё бўйича венгер қизларининг юзи тиниқ, соч ва киприклари жозибадор, деб тан олинган. Севишганлар эса бундай тунни кўпинча сув бўйида кутиб олишаркан. Тиниқ ва сокин сув ҳавзалари ой шуъласини синдириб, ошиқ-мошиқлар қалбини гўзал ҳис-туйғуларга ошно қиларкан.

ОҚ ОТЛАРНИ МИНИБ

Испанияда ой тўлган кечаларни орзу-ниятлар ушаладиган сеҳрли оқшом, деб ҳисоблайдилар. Бундай кечада ҳар бир киши ўз ёрига яқинроқ бўлишлари керак. Чунки, ёр қалби меҳрибон инсоннинг нафасига ташна бўлади.
Испанлар қалб ҳароратини қадрлайдиган халқдир. Шу боисдан ҳам муҳаббатда кучли ҳарорат бўлишини хўшлайдилар. Бу борада ота-боболаридан сақланиб қолган бир анъана ҳам бор. Севишганлар ой тўлган кечада оқ отларга миниб, сайрга чиқадилар.
Бундан нима наф дейсизми? Оқ отлар куч-қудрат ва оқ кўнгиллик тимсолидир. Бошқа

ҳеч қайси жонивор от каби вафодор эмас. Ана шу вафо ва садоқат севишганлар қалбига ҳам кўчмай қолмайди.
Ойдинли кечада оқ отларнинг қалб тафти бошқа отларга қараганда баландроқ бўларкан. Сабаби ой шуъласи оқ танали жониворларга кўнроқ таъсир ўтказаркан. Бундай кечада ошиқ-мошиқлар ўзларини бир-бирларига тўла бахшида қила олар эканлар ва садоқатли, қалби қайноқ инсонлар дунёга келаркан.

